

at vi heldigvis vare saaledes stillede paa det finansielle Omraade, at vi ikke behøvede at skele efter nye Skatter, hver Gang der var Tale om større Fremskridt paa den sociale Lovgivnings Omraade. Jeg finder, at efter at man har hørt saa megen Tale om Sparsommelighed, der nærmest har formet sig graat i graat, kan det ogsaa være godt at faa frem, at den højtærede Minister udtaler som sin Mening, at vi med Hensyn til det økonomiske ere saaledes stillede, at vi uden at skele efter nye Skatter godt kunne fortsætte paa den Vej, vi ere inde paa med Hensyn til den sociale Lovgivning. Jeg vil da gerne i denne Forbindelse pege paa et Omraade, hvor det vilde være ønskeligt, om vi i denne Rigsdagssamling her kunde naa et ganske betydeligt Skridt frem efter. Vi skulle nemlig i denne Samling have Loven om Jord til Landarbejdere til Revision, og jeg tror, det vil være paa Tide, om vi netop angaaende dette Spørgsmaal kom et betydeligt Skridt frem. Det er nemlig efter min Mening paa Tide, at Lovgivningsmagten, saa vidt den formaar, tager Hensyn til den Del af Befolkningen, hvis Indtægter gaa fra 800 Kr. og nedefter. Der træffer man jo nemlig saa godt som hele Husmandsstanden og Landarbejderstanden. Og jeg tror, at denne store Del af Befolkningen virkelig har Krav paa, at vi nu vise den Interesse og søge at hjælpe den med Hensyn til dens økonomiske Vilkaar. Og jeg ser ikke rettere end, at den Vej, som vi maa fremad der, er at skaffe disse Folk Adgang til Brugsret over den danske Jord. Den nuværende Lov om Jord til Landarbejdere kan ikke i den Henseende siges at være fyldestgørende. Vi maa bort fra den stor-agrariske Opfattelse, der bl. a. havde en Tilhænger i den tidligere Landbrugsminister, og som gik ud paa, at man gennem en saadan Lov navnlig skulde tage Sigte paa at skaffe økonomisk stavnssunden Arbejdskraft til det store Landbrug. Vi skulle tværtimod bestrebe os for at sikre Landarbejderne Adgang til Jorden, saa at de gennem Driften kunne faa et rimeligt Udkomme.

Det vil ogsaa ved den kommende Revision være i høj Grad ønskeligt at faa noget mere Kontrol med, hvilken Jord der udlægges til Statshusmandsbrug. Det er forholdsvis let at paavise, at i mange Tilfælde have de, der solgte Jorden, haft betydelig mere Fordel deraf end de, der have faaet den. Det er ofte ude ved Kær og Moser ad næsten ufremkommelige Veje, at man skal søge disse Statshusmænd.

Det turde være paa Tide, at man søgte at forhindre, at det fortrinsvis blev den daarligste Jord, disse Folk fik.

Jeg vil i Forbindelse hermed gerne berøre et Spørgsmaal, der har været fremme her i denne Debat, nemlig om Statens Tilskud til Hedeopdyrkingen. Der har været talt mange kønne Ord om, hvordan disse Folk have omdannet den goldede Hede til frugtbar Agerjord og om de lykkelige Hjem, der have rejst sig ude paa Heden. Men undersøger man denne Sag til Bunds, vil man sikkert finde adskillige Steder, hvor det er smaat med Lykken for de Familier, der bo inden Døre i disse Hjem. De maa ofte føre en glædeløs Tilværelse, slide meget mere, end man med Rimelighed kan forlange, det gaar ikke blot ud over Manden og Konen, men Børnene maa tage Del i Slidet. De blive gamle og opslidte, inden de blive voksne, og faa et mørkt Syn paa Tilværelsen. Der er ikke gaet saa lidt Menneskelykke tabt, fordi en hel Del af den Jord, der er tagen ind til Dyrkning, aldrig burde have været det. Staten burde i Stedet for have ladet Jorden beplante.

Der er som bekendt en ny Forening, der skal søge at ordne dette Forhold og fordele det Statstilskud, der er bevilget til Hedeopdyrkere. Efter hvad jeg har hørt, kan denne Virksomhed nok trænge til at underkastes nogen Kritik. Jeg har her et Hæfte, hvor Konsulenterne angaaende dette Spørgsmaal have skrevet forskellige Artikler, der meget skarpt kritisere den Maade, hvorpaa disse Tilskud uddeles. Det paa- staas, at det navnlig er de mere velstillede, der foruden at eje et stort opdyrket Areal tillige have en Del uopdyrket Hedejord, der profiterer ved Statstilskuddet, medens de fattigste, der trænge haardest, og som det vel ogsaa har været Rigsdagens og Regeringens Hensigt at hjælpe, ikke høste videre Fordel af dette Tilskud. Det paa- staas i dette Hæfte, at naar man har agiteret for at skaffe passive Medlemmer til Foreningen, er der blevet svaret, at naar Tilskuddet kom i de rette Lommer, saa vilde de nok være med, men naar det som nu er de velhavende, der høste Fordelen deraf, finde de ikke Anledning til at være med. Jeg mener, at der kunde være Anledning til at undersøge dette, særlig i et Tilfælde som dette, hvor Sagen i saa høj Grad bæres oppe af Statstilskud, og hvor det er Foreningen, der forvalter disse Pengemidler. Fra Socialdemokraternes Side blev der i sin Tid stillet Forslag om, at Pengemidlerne skulde fordeles gen-